अज्ञात *a.* Unknown, unexpected, unconscious, unaware; °भुक्त, संवत्सरस्यैकमपि चरेत्कृच्छ्रं द्विजोत्तमः । अज्ञातभुक्तशुद्ध्यर्थं ज्ञातस्य तु विशेषतः ॥ Ms. 5. 21 eaten unconsciously or unawares; °कुलशीलस्य whose family and character are unknown; °पातं सलिले ममज्ज R. 16. 72. **–Comp. –केत** *a.* [ब.] Ved. of secret designs. अज्ञातकेता वृजिना अभूवन् Rv. 5. 3. 11. **–वस्तुशास्त्रम्** Agnoiology. **–चर्या, –वासः** remaining *incognito* (said of the Pāṇḍavas); हंसाः संप्रति पाण्डवा इव वनादज्ञातचर्यां गताः Mk. 5. 6. Mb. 3. 185. 89.

अज्ञातिः [न. त.] Not a kinsman.

अज्ञान *a.* [न. ब.] Ignorant, unwise. **–नम्** [न. त.] Ignorance, unconsciousness; especially, spirtual ignorance (अविद्या) which makes one consider his self as distinct from the Supreme spirit and the material world as a reality. According to the Vedāntins, अज्ञान is not merely a negative principle (ज्ञानस्य अभावः), but a distinct positive principle; oft. identified with माया, प्रकृति &c. See अविद्या also In compounds अज्ञान may be translated by 'unawares,' 'inadvertently', 'unconsciously'; °आचरित, °उच्चारित &c.; °नतः,–° नेन, °नात् unawares, inadvertently, unconsciously, unwillingly °तः खचरितं नृपतिः शशंस R. 9. 77. committed unintentionally or unconsciously. **–परीक्षा** See अज्ञातवस्तुशास्त्र.

अज्ञानिन् = अज्ञ above.

अज्ञेय *a.* unknowable, unfit to be known. °वादः Agnosticism.

अज्मन् *f.* [अजति गच्छति स्वर्गं दानेन अनया, अज्-करणे मनिन् न वीभावः] A cow. *–n.* Career, passage; battle; house (?)

अज्येष्ठ *a.* Not the eldest or best, having no elder brothers; °वृत्ति not acting like the elder brothers; or acting like one who has no elder brother.

अज्र *a.* [fr. अज् to go] Ved. Agile, quick. **–ज्रः** A field, plain. **–ज्र** *a.* Being in or connected with a field or plain; समज्या पर्वत्या वसूनि Rv. 10. 69. 6. [cf. L. *ager*; Gr. *agros*.]

अज्विन् *a.* Ved. [fr. अज्] Quick, agile, active.

अञ्च् 1 U. (अञ्चु) (अञ्चति-ते, आनञ्च-ञ्चे, अञ्चितुम्, अच्यात् or अञ्च्यात्, अक्त or अञ्चित) 1 To bend, incline, curl, curve; शिरोऽञ्चित्वा Bk. 9. 40. –2 To go, move, tend towards; स्वतन्त्रा कथमञ्चसि Bk. 4. 22; also in अवाञ्च्; tending downward, प्राञ्च्, उदञ्च्; विश्वगञ्चति, सहाञ्चति, तिरोऽञ्चति &c; तस्मिन्नद्य रसालशाखिनि दशां दैवात् कृशामञ्चति Bv. 1. 48. having gone, being reduced to, &c.; त्वं चेदञ्चसि लोभम् 46, art greedy; संकोचमञ्चति सरः 17. –3 To worship, honour, reverence; भीमोऽयं शिरसाञ्चति Ve. 5. 28. salutes; to adorn, grace; See अञ्चित below. –4 To request, ask or call for, desire. –5 To murmur, speak indistinctly. *–Caus.* or 10 U. To manifest, unfold; मुदमञ्चय Gīt. 10. [cf. Zend *anku*; Gr. *ankulos*; L. *uncus*.] With अप to put away, drive away; (intr.) to run away. **–आ** to bend; दक्षिणं जान्वाच्य; जान्वाक with bent knees. **–उप** to draw or raise (water). **–परि** to cause to revolve, whirl, twist. **–वि** to draw or bend asunder; to extend, stretch out. **–सम्** to crowd or drive together, to bend together, See समक्र also; to go properly.

अञ्चित *pp.* 1 (*a*) Curved, bent; °उचित Dk. 125, bent and raised; किंचिदञ्चितां दृष्टिं संचारयन्ती 143, bent or oblique look; दोर्लीलाञ्चितचन्द्रशेखरधनुः Mv. 1. 54. bent; °सव्यजानुः R. 18. 51. अञ्चितदक्षिणोरुः Bk. 2. 31, 9. 40; °लाङ्गूलः (कपिः), °स्कन्धः (वृक्षः). (*b*) Arched and handsome (as eyebrows); °अक्षिपक्ष्मन् R. 5. 76; crisped, curled (as hair); स्वसिताञ्चितमूर्धजा Mb. –2 Gone. –3 Honoured; adorned, graced, graceful, handsome, दोर्दण्डाञ्चितमहिमा अञ्चितामादधानः Mv. 7. 8 graced, adorned; गतेषु लीलाञ्चितविक्रमेषु Ku. 1. 34. cf. also कनकाचलसंकाशदेवतायतनाञ्चिते Sivabhārata IX. 53. sportively handsome; °ताभ्यां गताभ्याम् R. 2. 18, लीलाञ्चितभ्रूलता Dk. 124, 151; समधुरं मधुराञ्चितविक्रमः R. 9. 24 of esteemed or adorable prowess; (अज्ञानि) रोमाञ्चमञ्चिततरं बिभराम्बभूवुः Ki. 15. 53. –4 Sewn or woven, arranged; अर्धाञ्चिता सत्वरमुत्थितायाः (रशना) R. 7. 10 half-strung or woven (गुम्फित Malli.). **–Comp. –पत्रम्** [ब.] a lotus with curved leaves. **–भ्रूः** a woman having arched or handsome eyebrows.

अञ्चतिः [अञ्च्-गतौ कर्तरि अति] 1 Wind. –2 Fire. –3 One who goes.

अञ्चलः–लम् [अञ्चति प्रान्तम्; अञ्च्-अलच्] 1 The border or end (of a garment), skirt or hem (Mar. पदर); क्षीणाञ्चलमिव पीनस्तनजघनायाः Udbhaṭa. विमुञ्च ममाञ्चलम् Bv. 2. 21. –2 Corner or outer angle (as of the eye); दृगञ्चलैः पश्यति केवलं मनाक् *ibid.*; यदि चलाञ्चले लोचने Mv. 6. 9.

अञ्ज् 7 P. (rarely A.) (अनक्ति or अङ्क्ते, आनञ्ज, अञ्जिष्यति–अङ्क्ष्यति, अञ्जित्वा-अङ्क्त्वा-अक्त्वा, अञ्जितुम्, अङ्क्तुम्, अक्त) 1 To anoint, smear with, bedaub. –2 To make clear, show, represent, characterize; मा नाञ्जी राक्षसीर्मायाः Bk. 9. 49. –3 To go. –4 To shine, be beautiful. –5 To honour, celebrate. –6 To decorate. *–Caus.* 1 To smear with, नाञ्जयन्ती स्वके नेत्रे Ms. 4. 44. –2 To speak or shine. –3 To cause to go. [cf. Zend *anj*; L. *unctum, ungo*.] With **–अधि** to fit out, equip, furnish. **–आ** 1 to anoint, smear. –2 to smooth, polish, prepare. –3 to honour, respect. **–नि** 1 to smear. –2 to conceal or hide oneself. **–प्रति** 1 to smear. –2 to adorn, decorate. **–सम्** 1 to smear. –2 to fit out, equip, harness. –3 to honour. –4 to join together, to consume, devour; to adorn, decorate, beautify (mostly Ved. in these senses). –5 to unite, to put together, compose.

अञ्जनः 1 A kind of lizard. –2 N. of a tree or mountain. –3 N. of the guardian elephant (of the west or s. w.) तस्य चान्येऽपि दिङ्नागा बभूवुरनुयायिनः । अञ्जनो वामनश्चैव महापद्मश्च सुप्रभः ॥ Mb. 6. 64. 57. **–नम्** [अज्यते अनेन; अञ्ज्